

prima instanță: I. Nașco
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

2r-926/16

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Oxana Balaban reprezentată de avocatul Sergiu Țimbur

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Balaban împotriva Oxanei Balaban cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei alimentare

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016 prin care a fost respinsă ca nefondată cererea Oxanei Balaban cu privire la repunerea în termen a apelului, restituită ca depusă în afara termenului legal cererea de apel

constată:

La 16 aprilie 2015, Victor Balaban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Oxanei Balaban cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei alimentare.

În motivarea acțiunii a invocat că la 10 decembrie 2007, a înregistrat, la Primăria Căplani raionul Ștefan Vodă, căsătoria cu Oxana Balaban, din care au doi copii minori.

Menționează că relațiile familiare au eșuat, ca urmare menținerea familiei fiind inoportună, fapt pentru care solicită desfacerea căsătoriei.

Afirmă că ambii copii locuiesc cu el și se află la întreținerea sa, iar conform anchetei sociale de evaluare inițială la domiciliu din 15 aprilie 2015, eliberată de Primăria satului Căplani, condițiile de trai corespund normelor și ambii copii, după desfacerea căsătoriei, urmează să rămână la întreținerea lui.

Susține că pârâta i-a abandonat plecând cu concubinul său într-o direcție necunoscută.

Cu referire la prevederile art. 74 alin. (1) Codul familiei susține că părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

La fel invocă prevederile at. 76 alin. (1) Codul familiei conform cărora în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total

sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau.

Relatează că conform certificatului Direcției Statistică Ștefan Vodă nr. 32 din 15 aprilie 2015 minimul de existență pentru un copil minor în vârstă de la 1 la 6 ani constituie 1259 lei.

Subliniază că pârâta nu are un loc permanent de lucru, prin urmare venitul ultimei nu poate fi estimat.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 32 alin. (2), 35, 37, 58, 63, 74, 76 Codul familiei, art. 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, desfacerea căsătoriei încheiată cu Oxana Balaban la 10 decembrie 2007, determinarea domiciliului copiilor minori Lilian Balaban, născut la 22 iulie 2008 și Ion Balaban născut la 06 decembrie 2012 cu Victor Balaban, încasarea în sumă fixă de 1260 lei lunar pentru ambii copii începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului.

Prin hotărârea Judecătoriei Ștefan Vodă din 07 septembrie 2015 a fost desfăcută căsătoria înregistrată între Victor Balaban și Oxana Balaban, a fost determinat domiciliul copiilor minori Lilian Balaban, anul nașterii 22 iulie 2008 și Ion Balaban anul nașterii 06 noiembrie 2012 cu tatăl lor Victor Balaban, a fost încasat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei taxa de stat de la Oxana Balaban în mărime de 1000% a unității convenționale, adică 200 lei, iar Victor Balaban a fost scutit de la plata taxa de stat, a fost încasat de la Oxana Balaban în beneficiul lui Victor Balaban pensia de întreținere a copiilor minori Lilian Balaban și Ion Balaban în mărime de 630 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu 16 aprilie 2015 și până la majoratul copiilor, a fost încasată de la Oxana Balaban în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei.

La 07 decembrie 2015, Oxana Balaban a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea apelului și casarea hotărârii contestate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016 a fost respinsă ca nefondată cererea Oxanei Balaban cu privire la repunerea în termen a apelului, restituită cererea de apel a Oxanei Balaban ca depusă în afara termenului legal.

La 03 februarie 2016, Oxana Balaban a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului și casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegal.

Susține că a probat instanței de apel că la ultima ședință de judecată din 07 septembrie 2015 nu s-a prezentat din motivul că a solicitat instanței prezentarea avizului organului tutelar din raza domiciliului ei.

Menționează că prima instanță a soluționat pricina cu încălcarea prevederilor art. 63 Codul familiei, inclusiv în lipsa avizului autorității tutelare.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților, la 29 martie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea anexată (f. d. 91).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea din 22 martie 2016, Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii Oxanei Balaban cu privire la repunerea în termen a apelului și a fost restituită, ca depusă în afara termenului legal, cererea de apel a Oxanei Balaban împotriva hotărârii Judecătorei Ștefan Vodă din 07 septembrie 2015.

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Oxana Balaban, în afara termenului legal.

Astfel, conform prevederilor art. 362 alin. (1) CPC termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, se constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Ștefan Vodă a fost pronunțat la 07 septembrie 2015, prin urmare termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 07 octombrie 2015.

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii menționate a fost depus de către Oxana Balaban numai la 07 decembrie 2015, prin urmare cu depășirea termenului legal.

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa lui Oxana Balaban, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Asta deoarece actele pricinii denotă indubitabil că Oxana Balaban cunoștea despre existența și examinarea pricinii în prima instanță, or, pe lângă faptul că în ședințele de judecată din 18 mai 2015 și 19 iunie 2015 a fost prezent avocatul ultimei - Sergiu Tîmbur, în baza mandatului din 18 mai 2015 anexat la materialele pricinii, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședințelor de judecată (f. d. 50-52), acesta fiind înștiințat și despre ședința de judecată din 07 septembrie 2016 contra

semnătură, însuși Oxana Balaban a invocat în cererea de recurs că neprezența sa la ședința de judecată din 07 septembrie 2015 a fost dictată de faptul că dânsa a solicitat instanței prezentarea avizului organului tutelar din raza domiciliului ei.

Ca urmare, fiind cert că Oxana Balaban cunoștea despre existența și examinarea prezentului litigiu în instanța de judecată, dânsa trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CEDO cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

Mai cu seamă, la acest segment, se va menționa că legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei hotărârii motivate a primei instanțe, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Pe de altă parte, instanța de recurs, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, *din motive întemeiate*, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, constată ca instanța de apel corect a respins și cererea Oxanei Balaban cu privire la repunerea apelului în termen.

Or, aceasta nu a prezentat probe incontestabile în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, invocând în acest sens doar pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești în lipsa ei.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, prin care a fost respinsă cererea lui Oxana Balaban cu privire la repunerea apelului în termen, ca urmare și restituirea cererii de apel.

Se va menționa că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil, ori jurisprudența constantă a CEDO statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

Ca consecință, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Oxana Balaban

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Balaban împotriva Oxanei Balaban cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei alimentare.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu